

САНА ОЛОХ

Х а б ы т
1931 снл алтынны
15 күнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫГААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕНУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

1986 снл. Ахсынны 13 күнэ. **Сыаната 3 харчы.**

№ 149 (6441) **СУБУОТА**

УДАРНАЙ ҮЛЭ РАПОРА

**ССКП райкомугар,
райсовет исполкомугар**

Лесопункт рабочайдара уонна инженернэй-технической үлэһиттэра түргэтэти птйклеткатын бастагы сыһыгар ылыммыт социалистической эбэхтэти-лэтибэлэрин толорбуттары туһунан рапордыыл-лар.

Ахсынны 10 күнүгөдө турутунан бороууксуйа-ны онорууга бэлэтэммит 313 тыһ. солкуобайдаах кирбик 328 тыһ. солкуобайынан толорулунна, боро-дууксуйаны багарыы сорууда 12 тыһ. солкуобайы-

нан аһарылынна, асыпыт снл туһанынаах кэмнээ-дэтээдэр 3900 кубометрынан элбэх мас соготуопка-ланна. Биир үлэһит табаарынай бородууксуйаны онорон таһаарыта 2948 солкуобайынан (50,9 бы-рыһыан) улаатта.

Коллектив үлэһиттэра снл хаалбыт күннэригэр эбии 30 тыһ. солкуобайдаах бородууксуйаны оно-ром, птйклетка соруудаын болдоорун иннигэ толо-рууга бигэ акылааты уурарга. Улуу Октябрь 70 снлын үлэһит бэлэхтэрдээх көрсөргө быһаарыны-лар.

И. КЫНАКЫТОВ, лесопункт начальнига.
В. СЛЕПЦОВА, партийнай тэрилтэ секретара.
И. МАКАРОВ, профком председателэ.

БАСТЫН ОПЫТ

Производстве сааа кыамталары кил-дэрингэ элбэх үбү-харчыны ороскуот-туур оннотар бэйэ-бээр, мунуулу-буту дынг-чакчы кедьүүстээхтик туһа-нар буоллааха, экономиканы биллэрдик сайдынарлааха сеп. Оройуоннаагы аг-промышленнай холбохун ханнык ба-варар салаалыгар үлэ онорумтуотун үр-дэтиэххэ, бородууксуйа хаачыстыбатын туһарыаха септөөх ис кыахтар ады-йаа суохтар. Олортоп биер саамай дьо-хуннаахтара—бастын опыт, үчүгэй көр-дөрүлээх производственной коллектив-тарга олохтоммут хаһаайыһыаһын ным-маларын кинниик тэриятты, туһаныы.

Бастыгынара олохтоммут үлэ согуу ныммалара былааннары, эбэхтэти-лэти-бэлэри кыһай толорбот коллективтарга, биердинтээн рабочайдарга хаалыттан халыкка көмөлөһөр эрэ буоллааһына баст-тын опыт сүрүн сыһыан-соруун сити-лэр. Оттон производствода кедьүүстээ-дэ дакаастаммыт үчүгэй холобур кыһай тардаммакка, өйөбүлү ылаакка хаалла-дына, элбэри сүтөрбөт. Оройуон совхоз-тарыгар, ОАПП састаабыгар кириэр тө-риэтэлэргэ кини көрөксирэ, үтүгүнэ-рини, туһаныан септөөдө адыһаа суох. Ол кэмнэгэр тэрияттылаах испэти хо-мол-толоох. Ыраата барбаака, техниканы туһаныыга, кини кедьүүһүн үрдэтэ-тигэ кинниик сылларга көстүтэлээбит хо-ло-бурдари даһаны адылааха сеп.

Оройуон рационализаторларын уонна саананы аһааччыларын быһыл бөс ый-гар буолан асыпыт сүбө мунууларар би-лиги мындыр өйдөөх, «омус киниик-х-дьюммут олус наадалаах онгоһуктар, этиилэр олоххо кирибэнигэ умнууга ха-лар түбэлтэлэра элбэтин туһунан сепке өппиттэрэ. Айыллан баран биетер сала-йааччылар септээрбөккөлэр, биетер сеп-төөх матырыйаал кестүбөккө быраары-лар араас байылаах онгоһуктар совхоз-аайы бааллар. Саананы олохтообун, үлэ-ни чөлчөтө, үлэ кедьүүһүн үрдэтэ, са-тааһын рационализатордар эрэ дьары-танар дымалалары курдук өйдөөһүн би-лигин да баар. Бу өмсөөдөх үгэс мо-ральнай даһаны, материалнай даһаны хороминьута улахан.

Оройуон үгүс совхозтара автомаши-налар, трактордар сорох элэбиит детал-ларын бэйэ күүһүнэ өрөмүөнүүр, чо-лугтар түһэрэр кыах баарын өссө да кы-һай туһана илтиктэр. Оттон араас детал-лары чөлүгэр түһэрингэ үтүөкэн опыт байыбигэр баар эбээт! Эрилик Эри-стин аатынан совхоз өрөмүөнүүр мас-терскойун токардара бу дымаланы бор-ка баһылаатылар. Манна токарь П. В. Герасимов техника үйөтүн уһатылаа-бертээхэй опыты мунууһуна. Ол эрээри атын совхозтартан итиннэхэ кэлэн үө-рэнин бадалаах суоһун көрүөтэ. Ол да иһин үгүс сирдэргэ токарнай станоктар кыһай туһанылыбаттар, кедьүүһө суох корунууку буолан тураллар.

Быһыл айылыбыт сорох онгоһуктар, кедьүүстэрэ дакаастаммытын үрдүнэн

эмиз кыһай тэрияттылыбатылар. Кара Маркс аатынан совхоз механизатора С. Х. Матвеев быһыл күһүн КУФ-1,8 маар-калаах сиклэс косилкатын уларытан талаагы, былаагы кырбагар глыа онго-рбута, Кини косилка барбазынын трактор күүһүнэ эргитилэр редукторын бы-һаачы электродвигательнэн эрийтэрэр-тэ быһаарытын специалисттар бэркэ би-һирээбиттэрэ. Маныаха маарынныыр урукку онгоһуктар трактор эрэ күүһүнэ үлэлиир этилэр. Ол уларытан, агардас итинтэн даһаны элбэх экономический кедьүүс ылыллар кыахтаммыта. Общес-твеннай сүеһу кыстыгыны кини мыйа ас-та. Тело эмэ эрдэттэн сүбэлэммитин, этилибигин үрдүнэн, Матвеев онгоһута өссө да кини өйөбүтү ыла илик. Оттон үтүс хаһаайыстыбаларга эбии аһылыгы кырбагар агрегаттары багчалыга дьэри кыһай үлэлэппэттир. Өрөмүөнүүр-технической предприятияга дьаһаны кырбагар агрегаттары оноруунан дьа-рыктаммыттар ыраатта эрээри, совхоз-тары үчүгэй хаачыстыбалаах онгоһука-рынан хаачыһаа илтиктэр. Манна би-лиги даһаны урукку хаалыттан босхо-ломмотор, саананы, бастыны үтүгүнэ-рэр сыалы-соруу туруорумматтар.

Сааа онгоһуктары тэриятты, произ-водствода туһаныы, дьон айар дьөһүрүн сайыннарыы—совхозтар директордарын, оройуоннаагы агропромышленнай холбо-хун бары сулууспаларын мүһүрүбэт эбэхтэһтэрэ.

Билигин, научнай-технической сай-дыаны түргэтэти, производствоны ин-тенсификация сайыннарыы боптуруоһа хаһаайыһыаһар да сытыытын туруо-руллубут кэмнэгэр, айымпылаахтык, ба-рыстаах өттүн ааран-суоттаан үлэлээһин эрэ үчүгэй түмүктэри биэриэрэ. Хо-мо-йуох иһин, оройуон совхозтарыгар наука уонна бастын опыт ситиһилэрин оло-хо киллэриигэ ити үксүгэр учуоттаммат. Чуолаан, биригэдэһин бэдэрэти оло-хтоһунтан ынах сүеһу илтигин курдук сүрүн салаага кедьүүс ылылла илик. Уопсайынан даһаны, ис-хаһаайыстыбан-най ахсааһына ороскуоттары контуруо-лааһын чековой системата куолуттар эрэ кирибэтигэ кестөн турар. Бэдэрэти, ороскуоттары чөлүнэ контуруолааһы-ны агардас экономический сулууспа эбэхтэһин курдук көрүмөккө, манна хас биердин салайааччы, специалист эппитиниһин үрдэтэххэ. Оччодо эрэ бу кинниик биһирэммит опыт эрийл-лэр кедьүүһү биэриэрэ.

Бастыгынар ситиһилэрин үөротингэ бастын опыт оскуолалары, экономичес-кай үөрэхтөөһүннү кинниик туһаныаха Семаздарды тэригин, үчүгэй саралаа-һыннардаах коллективтар үлэлэрин кы-тта минстээх билсигин курдук опыты пропагандалааһын биһирэммит форма-ларын умнууохха. Экономиканы са-йыннарыыга бастын опыкка тирээи-риэхха.

Бииргэ үлэлибиг

Алексей Егорович Мар-ков бииргэ үөрэммит та-баарыстарынан, кылаа-һынан тутуспутунан, Эри-лик Эристин аатынан совхоз «Лампа» ферматы-гар үлэли тахсыбыта. Ол кэмниттэн хайыы-үйэ биэс снл ааһа оруста. Алексей быһыл сайын дьыл ыла-канынан септээстэн от үлэтигэр сырытта. Оттон күһүгүттэн Уһун Алаас ферматыгар маньыксыт-таан эрэр. Кини биердин ыанар ынарыттан 3,6 кг үрүн илэни күннэтэ ыыр. Алексей: «Мин ыаньык-сыт идэтин баһылыырбар бииргэ үлэлиир табаары-һым Андрей Тарабукин сүбэ-ама буолар. Кини биһи сүбэбитин холбоон бииргэ үлэлибиг. Ол ин-нэммит биһибикин эбэр»,—дизн көпсир. Үлэ-һиттэр ынахтарыгар бур-дук, комбикорм, от сыа-тын кытта кырбаммыт дьаһаны наарынан тэлтэ-рэн эбии аһылык септэл-лэр. Күннээги режими хаһбаннаабакка тутуһа-ларыгар хардарыта ирдэ-били күүһүрдүбүттэрэ кө-мөлөөх буолла.

Уһун Алаас ыаньык-сыттарга кыһыл мунуука коллектив иһинэн спор-тивной күрөхтөөһүннэри тэрийдилэр. Көһүлээччи-нэн эбии аһылыгы оро-роочу Григорий Тимофеев туохбут. Бастаабыттар наһарадалааналлар.

Киниэммит библиотеч-най система Холототтоо-бу филиала кыһыл мун-уука передиканы үлэ-лэтэр.

«СО» кorr.

«Чурапчы» совхоз Килэкитээги отделе-нигэтин рабочайа Юрий Николаевич Иванов Москвага тө-рөөбүтэ, онно үөрэм-нигэ, Кытаанах из-һилигэр олохсуйбута ыраатта. Кэргэнэ саха кыһа А. И. Иванова участковой балыһа-на акушеркалыгар. Кинилэр үс оҕолох-тор, иһирэ кыргыт-тардаахтар.

Юрий Николаевич отделение бары ко-тельнайдарын маһы-нан хаачыһар. Снл ахсын соготох бэйэтэ 1400 кубометр маһы хайытан саһаамчылар. Бу мыйа үһүө буолан 300 кубометр маһы бэ-лэмтэтир.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Кыстык икки ыйыгар общественной сүеһуну ин-тнигэ, киниттэн бородууксуйаны ыһыһы уонна соготуопкалааһын алботингэ социалистической куоталааһыга үрдүк көрдөрүүлэри ситиспит ман-нык совхозтар, отделениелар, ыаньык фермалар коллективтара, бастын маньыксыттар, борооску көрөөччүлэр оройуоннаагы Бочуот дуоскатыгар таһаарыланаллар:

СОВХОЗТАРТАН

«Мутудай» совхоз (директор Сергеев С. И., парт-ком секретара Кронникова М. Д., профком предсе-дателэ Оконешинова В. Г.).

«Мындагайы» совхоз (директор Чичигинаров В. П., партком секретара Смирников Г. В., профком председателэ Попов С. Е.).

Эрилик Эристин аатынан совхоз (директор Ко-рякин М. Н., партком секретара Никитин С. И., профком председателэ Иннокентьев П. И.).

ОТДЕЛЕНИЕЛАРТАН

Толоон отделениега (управляющей Ноговицын С. С., партбюро секретара Решетников П. Н., сель-совет исполкомун председателэ Протодакенова Е. Н.).

Төлөй отделениега (управляющей Ноговицын А. Т., партийнай тэрилтэ секретара Сидцев С. Е., сельсовет исполкомун председателэ Терютин Ф. Н.).

Маралаайы отделениега (управляющей Пермяков Н. Д., партбюро секретара Аммосова Л. Н., сельсо-вет исполкомун председателэ Терютин Ф. Н.).

ЫАНЬЫК ФЕРМАЛАРТАН

Кыстык Кутда ферматын иккис көрпүһүн кол-лектива (Волугур, старшай Дюдорой В. И.)—хас биердин фуражнай ынахтан 296 килограмм үтү ыан былаанын 178 бырыһыан толорбутун иһин.

«Чэчир» ферма коллектива (Төлөй, старшай Смирников В. В.)—фуражнай ынах ахсыттан 256 килограмм үтү ыан былаанын 166,2 бырыһыан толорбутун иһин.

«Төрүт» ферма коллектива (Төлөй, старшай Ма-ксимов Ф. Д.)—хас биердин фуражнай ынахтан 234 килограмм үтү ыан былаанын 158 бырыһыан то-лорбутун иһин.

ЫАНЬЫКСЫТТАРТАН

Захаров Владимир Миронович (Төлөй)—хас биер-дин фуражнай ынахыттан 567 килограмм үтү ыан былаанын 222 бырыһыан толорбутун иһин.

Оконешиников Никифор Иванович (Маралаайы)—фуражнай ынаһын ахсыттан 444 килограмм үтү ыан былаанын 196 бырыһыан толорбутун иһин.

Тарабукин Андрей Андреевич (Холотто) —хас биердин фуражнай ынахыттан 410 килограмм үтү ыан былаанын 180 бырыһыан толорбутун иһин.

БОРООСКУ КӨРӨӨЧЧҮЛЭРТЭН

Дыдаева Татьяна Гаврильевна (Хадаар)—30 бо-рооскуну тыһынаах итэн хас биердинларын 44,2 килограмм төлөһүпүтүн иһин.

Софронов Петр Иванович (Хадаар)—46 борооскуну тыһынаах итэн хас биердинларын 43,2 килограмм төлөһүпүтүн иһин.

Гаврильев Иван Иванович (Хадаар)—50 борооску-ну, тыһынаах итэн хас биердинларын 40,8 кило-грамм төлөһүпүтүн иһин.

ТУТУУЛАР ҮЛЭБЭ КИИРЭЛЛЭР

Бу күннэргэ «Агро-промстрой» тутуучыла-ра 1986 снл тутууларын үрдүк хаачыстыбалаах-тык түмүктүүргэ сору-нан хас биердин үлэ-улаатыннарар үлэли-лэр.

Владимир Бондаренко талайар биригэдэтэ 50 минстэлээх Дирингээри дегсад тутуутугар ситэ-рэр улаалары ыһтар. Ах-сынны 16 күнүгэр үлэ-ни түмүктүүр былаан-наахтар.

Иван Софронов бири-гэдэтэ Мындагайыга 25 массыына кириэр ар-балетонай тараһын ту-

тар. Гараж итигэр сис-темата таһылаан биһи-гин тутуучылар исүлэ-лэргэ сылдылалар.

Дмитрий Адамов та-лаатынаах үлэлиир ту-тааччылар Чурапчы сө-лиһиньэтигэр 12 квар-тиралаах олорор дьыа ту-туутун түмүктээн эрэл-лэр. Ахсынны 17 күнү-гэр дьыа итиилэр сис-темата холбонуога.

«Агропромстрой» кэ-лэр сыла ыһтыахтаах тутууларын былаанна-һынны специалисттар рес-публикатаагы тэрилтэ-лэри кытта былааннаан бүтэркөхтөрө.

И. ПОПОВ.

Снимок: Юрий Николаевич Иванов. П. Оконешинов фотота.

СИР АННЫНААБЫ КЫЛАДАБАЙДАР

ДАЛЬНЕГОРСКАЯ (Приморская) кыһай. Дальней Восток мине-ралогической картатыгар дорбодуунаах уонна полиметаллической руда-лар үөскээн сытар сааа

сирдэра бэлэтэнна. Дальнегорскэй экспеди-ция геологоразведчикта-ра Сихотэ-Алинь илиннигэ дорбодуулар скважина-лары дьөлүтэ үтүтэни аһиһеах металлургии ха-

йаттан хостуур пред-приятиеларыгар сыана-лаах сырые сир анны-наары кыладабайдары эргитэти бэлэтэти-лэр.

(ССТА).

Литературнай МУННУК

Редакция араас идэлээх үлэһиттэр-тэн, үлэ, сөриг ветераннарыттан, оскуола үөрэнэччилэриттэн литература-турнай айымньылары арылара суогу тутар. Бүтүн билигин аадааччылары

кытта олортон сүүмэрдээн урунку от-түгэр бачааһыттан илик автордары, ки-нэлэр бастагы айымньыларын били-тиннэрэбит.

х х х
Көөртүм сулуэ
суулуутун—
Сандаар тынаат

сүтүүтүн.
Билгит таптал иэриитин,
Кулбурдун аайытыт,
Тымтыктыктын иэриитин
Тырымнатан көрбөтүн,
Дьылда хааным эриитин
Бөлүбүткөн билбөтүн.
Арай бириг бириг
Эрэл арыс тынаатын:
Халлаан иэдэн

сулуэстээх—
Таптал албет аналлаах.
х х х

Ого Төлүк оруна
Кууан буолта хомолто,
Нобуом тийэр сымарата
Таһа кылгас Дьэ

кыһыны.
Сим-сар тийэр охсуорун
Кууан махсоро бардин,
Ыраас тына ылыабын
Муоста одууар

күрдүэбүн.
Өрөһөлүү чымчөгун
Убааһынан нобуоһу,
Кыһыттыктын иэриитин
Намыһаһынан куораба,
Сордоох суха суолун

солуур
Дьылдааһыт үлэ дуу?
Элбэх көмүс көлөбүтүн
Тамык тобуох муна дуу?
х х х

Бөлүбүткөн «түбүктүгөр»
Бизэс бөртин дьүөгөлөр
Иттиг чыи эриитин
Сомчуннарын сүмэстилэр,
Хобороонньо хоппотутар
Хобу-сиги адалбыт,
Сибидиэһэлэр

сидиэһэлэр
Ситиһэ бөркө тиспит,
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин
Иттиг чыи эриитин

Соккуускаларга
суоттаһыт,
Аналара атаһаһыт,
Атытарын угун биэрбит.
Күтүөттөрү күлүү

тыныктыт,
Кийинтэри
киринтиккээбиттэр,
Өдөрдөрү элбээбиттэр,
Си буолуохтаар

сигдээбиттэр,
Олорон халмактааһар
одуулаабыттар,
«Уһу», «диомтар» дини
тыллар

Урут үеһэ эгиллээбиттэр,
«Уой», «ай» сөһөөрүлэр
Вокуюйа суох
иһиллээбиттэр

Иттиг чыи эриитин
Эбим этэн испиттэр,
Аһымныта буола-буола
Иадаара олорбуттар,
Веластаригэр бизэ

инилээх
Бизэс бөртин дьүөгөлөр
«Билиһилэрин»
ханатыһыттар,
Вөркө диги астыһыттар,
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа
Аһыгыс сырыһа

Сахам сирэ

Сахам сирин сайына
Кылгас, куйаас
күннэрдээх
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына
Арыс ыйдаах кыһына

Сэгэрбэр

Ыларан себулуур
Сатарбын күн бүтүн
Көрөөрү мөһүөлүүр
Сүрүм күтүс-түүн

Кимтэн да иэриитин
Арай мин билиибэр,
Эн эрэ иэриитин
Бу олохтун үйэбэр.

Көһүтүн-көһүтүн
Күрэхтин ытыбын,
Эрэлбин күөдүтүн
Дууһаһын сырдыбын.

Эдиркээн сүрүм
Эйэхэ анаар,
Көһүтүн да, сөгүм,
Атыһа аһына.

Уөрэммин

оскуолабар

Киһи буолар дьылдабар
Кэмэ биллибит үтүөлээх
Кынат үүнэрбит
оскуолабар

Каллим махта
каһилээх,
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Ытыктыыр маннайгы
кылааһым
Ытыктыыр маннайгы
кылааһым

Карелия национальнай

культураһын сайдыһын
историяһын каттала—
поруот былалгы музы-
кальнай инструмента—
суох сатаан санааба-
кыт.

Карелия—поруот
олохун бары биллэр-
көстөр себэтиелара көр-
дөрүлүүбүт былалгы
руһуһун торообут дой-
дута.

Ити эпическай
ырмалар каттала доу-
буолуһун толорулаллар.
Бүтүн даһаны каттала,
снн сүүс сыллааһыта

курдук, арыт санаарба-
быллаахтык, арыт дээ-
бэлээхтык дьүрүһүйэр.
Карельскай АССР ырыа-
лары уонна үккүүр рин

Государственной ансам-
блнай кыттылаахтара
—ону толорооччулар—
бигини дойдубуттар
кыһыт биллээтэр.

Ар-
тисстар үгүстүк кыра-
һыһыс таһыһаһы кон-
цертнай площадккаларга
тахталлар.

Синимокка: ансамбль
соллисткалар Карельскай
АССР үтүөлээх артист-
ката Валентина Мат-
веева (хаһа) уонна ар-
тистка Елена Матвеева.

ССТА фотохрониката.

дойду сана рекордмэна
Риннар Аме «Судакки»
фирма биэр көлүөнэлээх
мотоциклкатаһын чаас-
ка 221,5 километр түргэ-
ниһин элбээт.

«Советская Россия»
хайматтан.

Ыһык-Күөл
Хос баһаарынан кудун
туһанын быраабылаа
«Сана олох» хаймат ах-
сынны 6 күнүгээһи мүө-
дэригэр бачааһыттан.

Сибээс улаа.

Оройуоннааһы киһи
баллыһа, дьыа-уот,
коммунальнай хаһа-
йыһыһа производ-
ственнай управлене-
ти административ-
тара, профсоюз рай-
кома баллыһа кы-
лааһыһа бухгалтер
Макарова Мария Ели-
сеевнага таптыыр пар-
ганэ

МАКАРОВ Иван
Иппокентьевич
уһун ыарахан ыа-
рыһыттан өлбүтүн,
байаларын кутурган-
таһыһа тиздэллэр.

Таптыыр кэргэни,
арабыт, эһэм, аймах-
пыт үлэ ветерана
МАКАРОВ Иван
Иппокентьевич

уһун ыарахан ыа-
рыһыттан өлбүтүн та-
баарыһыгар, билэр
дьонутар, директор
курутууһун туһун, иһи-
тиннэрэбит.

Кэргэнэ, кыргыт-
тара, сибээс, ай-
махтара.

Бүтүн Союзтааһы
«Знание» общество
«Аргументы и факты»
биолетениһиттан

Редактор Н. Е. МАКАРОВ.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского района КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. с. Чурапча. ул. Карла Маркса 26 «а». Тираж 3717 экз.

№ ЗАКАЗА 149.

ТӨӨӨНУ ОҔОРДУН, ОЧЧОНУ ЫЛАҔЫН

(Бүтүүтө. Итинки 2-е
стр. көр).

тык ыллааха, хас бири-
диги рабочай мкстэ ат-
тестацияланан, төһө кыл-
ларарын аччатыллан, үбү
кэччээһини, бастыг

техникаһы, технологияһы
олоххо киллэрини, үлэ
эрэһини, нормалаа-
һыны тупсарыһы, үлэ

онорумтуотун үрдэтиһи,
эбим бордубуһуһун оҕо-
рон таһаарыһы уо. д. а.
хааччыһылаахтаах. Оҕо

хамнаһы үрдэтиһи бөл-
дөхтөрө хас бириг үлэ
коллективиттан быһаччы
тутулунтаах буолуода. Ре-

форма бу патристка уса-
тыгар олоххо киллэ-
риллэра сабадалаһар, ол
дьынан баран чопчу бол-
дөх туруоруллубат.

Сага тарифнай ставка-
лар сөп буолар үп му-
нуулаан мөһөтүн аһын
олоххо киллэриллээхтэрэ.

Ол аата государственнай
бюджеттан эбим дотация-
лар көрүлүбүтэр. Эсө-
тун ити көрүлүрө эбим

буоллар, хамнас улааты-
та норуот олохун уйутун
үрдэтиһи суох этэ. Тоҕо

диздээххэ, харчы төһө да
элбээһитин иһин, иһи-
дэһиһэ материалнай
өҕөһө наадыһыһын

хааччыһы кыаллыа суо-
дун сөп. Дьэ ол иһин
олоххо киллэриллээхтэрэ

реформа норуот кизниг
туттар табаардарын элбэ-
тиһи көрөр. Ол түмүгэр

хамнык бадарар киһи аах-
сыбыт хамнаһыгар бэйэ-
тин наадыһар табаарда-
рын атылаһар кыахта-
наада.

Туһааннаах предприя-
тиелар бары үлэһиттери-
гэр акылааттара улаатын-
нарылабыһын эрэ кэни-

титан салгыар үлэһиттэр
хамнаһарын үрдэтиһи кө-
рүллэр.

Уолсайынан, ставкалары
уонна акылааттары үрдэ-
тиһи 75 мөлүһүн кэригэ
кыһыны хабыада.

КОРР: Сага реформа
сүрүн ис хоххоно туугу?
ШЕРБАКОВ: Үлэ теле-

буругэр бигини полити-
кабыт хамнас үлэ бүт-
тинтээх түмүгүн кытта
быһаччы сибээһиниһин

хааччыһы сүрүн прион-
тибигэр олодурар. Ма-
нааха хамнас төлөбүрүн
издэтиһи тунтааха, үлэ

онорумтуотун үрдэтиһи
урутаан иһиниһи хааччы-
һыны механизма олоххо
киллэриллээхтэрэ. Үрдүк

уонна наадыһа квалифи-
кациялаах рабочайдар
тэң хамаһы ыһыһыһа
суох онорумтуоттаах. Дьэ

ол иһин үрдүк квалифи-
кациялаах рабочайдар
ставкаларын баалача үр-
дэтиһи көрүллэр. Итин

онорууга бастаан-көстөөн
иһэр салаалар үлэһитти-
ригэр хамнаһарын үрдэ-
тиһи орду кыахтар ба-
риллээтэр.